

Category: Research Article

දෙස් විදෙස් සාහිත්‍යය පෝෂණය කළ ජාතික කථා

ශාස්ත්‍රවේදී සිංහල (ගෞරව), තෙවන වසර, 2016-2017 අධ්‍යයන වර්ෂය

ARTICLE DETAILS

Published Online & Printed:
December 2021

Author:

ශාස්ත්‍රවේදී සිංහල (ගෞරව), තෙවන වසර,
2016/2017 අධ්‍යයන වර්ෂය,
භාෂා අධ්‍යයන අංශය, සමාජීයවිද්‍යා හා
මානවශාස්ත්‍ර පීඨය,
ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය,
මිහින්තලේ.
Email: rusllanguages@gmail.com

Abstract

Jathaka katha help to build the local and foreign literature. that means universal literature natured through the jathaka katha. for an example we see songs, short stories, cinema, drama, art, cartoon like that were created from jathaka katha. when we concern about the wessanthara jathakaya at present songs, plays vesak pavilions have been created in connection with the wessanthara jathakaya. what is special here is that these jathaka katha have exsited from the past to the present. And also through these jathaka katha there is a development of the society.

Keywords:

universal literature, moral nutrition, social development, jathaka katha, literary value

හැඳින්වීම

ජාතක යනු පූර්ව ජාතීන්හි බෝධිසත්ව වර්ත බුද්ධත්වය ඉපදවූ සුවර්ත ක්‍රියා ජාතක වශයෙන් හැඳින්වේ. නවකතා, කෙටිකතා සාහිත්‍යය බිහි වන්නේ පසුකාලීනවය. ජන කතා ඇසීමට රුචියක් දක්වන මානව වර්ගයා අතර ජාතක කතා තරම් පැතිරී ගිය කතා සමූහයක් මේ විශ්වය තුළ සොයා ගැනීමට නොහැකි ය. ඒ නිසාම විශ්ව සාහිත්‍ය තුළත් ජාතක කතා තරම් ප්‍රකට කතා සමූහයක් දක්නට නොලැබේ.

ජාතක කතා තරම් මනුෂ්‍ය වර්ගයා අතර පැතිර ගිය කතා සමූහයක් සොයාගන්නට නොහැකිය. දඹදිව පොදු මහජනතාව අතරින් බිහිවී, ඔවුන්ගේ ඕනෑ ඵපාකම්, සිතීම-පැතුම්, රුචි-අරුචිකම්, යනාදි හැඟීම් වලට අනුව, ජන ජීවිතය පිළිබිඹු කෙරෙමින්, ඔවුන් අතර බොහෝ කලක සිට පැවතෙමින්, ආ කතා රැසක විශේෂ ආකෘතියක් ගෙන දුන්නෝ බෞද්ධයෝ ය. ඒ කතාවලට බෞද්ධයන් දුන් ආකෘතිය “ජාතක කතා” නමින් ඇඳින්වීම සුදුසුය. (ආනන්ද කුලසූරිය 1997 පළමු පිට)

සාරාර්ථදීපනී විනය ටීකාවේ මෙසේ දැක්වේ,
” ජාතං භූතං පුරාවෘත්ත
හගවතෝ පුබ්බ වරිතං
කායේති කතේති ජාතකං” (සාරාර්ථදීපනී විනය ටීකාව)

භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උත්පත්ති කථාව කියන්නාවූ වෘත්තාන්තය හෙවත් පූර්ව වර්තකථාව ජාතක නම් වේ. යනු මෙහි අර්ථයයි. ජාතක කතා වනාහි ලොව පුරා ප්‍රචාරය වූ මිනිසුන්ගේ සුවර්තය වර්ධනය කරන, මිනිසුන්ගේ සංස්කෘතික දැක්ම විනිවද පෙන්නවන සුවිශේෂී සාහිත්‍යාංගයකි. මෙමගින් සමාජයට, පුද්ගලයාට සිදුවන සුභසිද්ධිය තකා සියල්ලෝම එයට ගරු කරති. සමාජ විඥානය පුළුල් කිරීමට, ප්‍රඥාව පුළුල් කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය මාර්ගයක් වේ නම් එය ජාතක කතාම වේ. ඒ නිසාම මෙය විශ්වයේ සෑම දෙනාම වැළඳගත්, ගෞරවය දක්වන සාහිත්‍යාංගයක් බව මොනවට පැහැදිලි වේ.

ජාතක කතාවලින් පුළුල් වූ පරාසයක විහිදෙන සමාජයක් නියෝජනය කරයි. එය වෙනම ලෝකයක් තරමටම සංකීර්ණ යැයි කිව හැකිය. මෙය විවිධත්වයකින් යුක්තය. මානව සමාජය හා සම්බන්ධ වන ඉතා උසස් වර්තවල සිට පහත් නිව වර්ත දක්වාම විවරණය කර ඇත. බුදුන්, රහතුන්, ශ්‍රමණයින්, විද්‍යාධාරීන්, සිටුවරු, බමුණන්, වෙළඳුන්, ගොවියන්, කම්කරුවන්, කුලීනයන්, හොරදෙටුවන්, මංපහරන්නන්, බේබද්ධන්, ස්ත්‍රී දූෂකයන්, සිඟ නන්නන්, අපරාධකරුවන් ආදී වර්ත ගැනද දිව්‍ය, බ්‍රහ්ම, ප්‍රේත, භූත ආදී මිනිස් ලෝකයෙන් පරිභාහිර ලෝකයන් ගැනද සත්ව විශේෂ නියෝජනය කරන තිරිසන් ලෝකයන් ගැනද කියවේ. මෙකී වර්ත ඇසුරින් ගොඩනැගෙන සම්බන්ධතා අන්තර්ක්‍රියා සහිත විශිෂ්ට සංදේශ පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීමට සමත්ව ඇත. ඒ සෑම කතාවක්ම කිනම් හෝ සමාජ

හරයක් වටිනාකමක් සන්නිවේදනය කිරීමට දරන ප්‍රයත්නයක් වශයෙන් දැක්විය හැකිය. එකී ගුණාකාරය නිසාම විශ්ව සාහිත්‍ය පෝෂණයෙහිලා ජාතික පොත් වහන්සේ විශිෂ්ට සාහිත්‍ය කෘතියකි.

ජාතික කතා තුළ මිනිස් ආත්මයන් හා ගණුදෙනු කිරීම අපූර්ව ලෙස සිදුවේ. ඒ අපූර්වත්වය සාහිත්‍ය හා මුසු වූ විට දැනෙන රසය ආධ්‍යාත්මිකව මිහිරි සුවයක් ගෙන එන බව සැබෑවකි. විශ්ව සාහිත්‍යය ජාතික කතා හා ගොඩනගාගත් බැඳීම සාහිත්‍යයේ වටිනාකම සොයන කොයි කාටත් නිසැකවම අත්විඳිය හැකි වාසනාවක් යැයි කිව හැකිය.

ඇතැම් ජාතික කතා නූතන නවකතා ලක්ෂණ හා කෙටිකතා ලක්ෂණ පිළිඹිබු කරන බව විචාරකයන්ගේ අදහසකි. නූතන නවකතාව හා ජාතික කතාවක වස්තුව එකිනෙකට වෙනස් වන්නේ ඔවුන් දෙදෙනා අතින් ඒවා හැඩගැසෙන අන්දමින් යැයි සිතමු. දෙදෙනාම නිරූපණය කරනුයේ ජීවිතයයි, යනුවෙන් ජාතික කතා සම්බන්ධයෙන් සිය අදහස් දක්වන සුප්‍රකට නවකතාකරුවෙකු වන කේ. ජයතිලකයෝ ප්‍රකාශ කර ඇති බව ජාතික කතා විමසුම ග්‍රන්ථයේ සඳහන්ය. (වික්‍රමසිංහ:1968) එබඳු උසස් ගනයේ ජාතික කතාවලින් පෙනී යන්නේ අපූර්ව කතා වස්තූන් නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රතිභා සම්පත්තියෙන් අනූන රචකයන් ජාතික කතාකරුවන් අතර සිටි බවයි.

මේ නිසාම දෙස් විදෙස් සාහිත්‍යධරයෝ ජාතික පොත් වහන්සේ නොයෙක් සාහිත්‍යාංග උදෙසා දායක කර ගත් බව කිව හැකිය. ජාතික කතාවලට සමාන කතා බටහිර පැරණි ග්‍රන්ථාකාරයන්ගේ පොත්වල පමණක් නොව නවීන නවකතාකරුවන්ගේ පොත්වල ද ඇත. ඩස්ටව්ස්කි නැමති රුසියන් නවකතාකරුවා තමාගේ කලාව නැමති සැතියන් මිනිසුන්ගේ අධ්‍යාත්මය කපා කොටා එහි ගුළු තැන් හෙළි කළ කවකතාකරුවෙකි. ඔහුගේ නවකතා වලින් හෙළිවන දර්ශනයටත් එහි එන ඇතැම් චරිතයන්ටත් සම වන දාර්ශනිකයන් සහ චරිතද ඇතැම් ජාතික කතාවල දැකිය හැකිය. ඔහුගේ The Idiot නැමති නවකතාවෙහි එක් නායකයෙකුගේ චරිතය ඇතැම් ජාතික කතා වල දක්නට ලැබෙන බෝධිසත්ව චරිතය වැනිය. (වික්‍රමසිංහ:1968)

ජාතික කතා රීතිය නම් නාගරිකයන්ගේ ව්‍යාජ ජීවිතයෙන් විචිත්‍ර පක්ෂය අතිශයෝක්තියට නගනු පිණිස සකස් කරන ලද අලංකාර රීතියම නොව නවකතා රීතියට ළංව ඇත්තේ ව්‍යවහාර භාෂාවටත් ගැමි ජීවිතයටත් අනුකූලව එම කතා ලියා ඇති බැවින්ය. (වික්‍රමසිංහ:1968)

එසේම ලෝක සාහිත්‍යයෙන්ද ලැබිය හැකි දැනුම නොඅඩුවම ලබාගෙන අපේ සෑම කලාවක්ම දියුණු කර ගැනීමට වුවමනා වූ වාසනා බීජය අතීතයෙන් අපට ලැබී ඇත. කෙටි කතාව අරඹයා අප සතු ඒ වාසනා බීජය ගැබ්වී ඇත්තේ සිංහල ජාතික පොතෙන් ය. (වික්‍රමසිංහ:1968)

ගී ද මෝපසන්ගේ කෙටිකතා වලට ද වස්තු විෂය අතින් සමානවන ජාතක කතා කිහිපයක්ම සොයාගත හැකිය. ජාතක පොතේ එන කතාවලින් රාශියක්ම හේතුපල සම්බන්ධය අනුව විකාශනයවන සිදුවීම් සහිත නියම කතා වස්තු වෙයි. එබැවින් ඒ කතා වර්තමාන කෙටි කතාවටද සමීප වෙයි.

ජාතක කතා ඇසුරින් කිවි නළු රඟදැක්වීම අතීතයේ ග්‍රාමීය සම්ප්‍රදායකි. එකල මනමේ, සඳකිඳුරු වැනි නාට්‍ය ගම්වල රංගනය වූ බවට සාක්ෂි සෙවීම අපහසු නැත. එසේම 1800 ගණන් වන විට ජාතක කතා ඇසුරින් නාඩගම් සාහිත්‍යද බිහි වී ඇත. නූර්ති යුගය වන විටත් ජාතක කතා කිහිපයක්ම වේදිකාගත කර ඇත. නාට්‍ය සඳහා ජාතක කතා ඇසුරු කර ගැනීමේ පරමාර්ථය වශයෙන් සර්වචන්ද්‍රයන් අදහස් පළ කර ඇත. එනම් "ඊට හේතුව ඒවායේ සර්ව කාලීන මානුෂික අත්දැකීම් ගැබ්ව තිබීමය. ජාතක කතා සෑම යුගයකටම පොදු උපයෝගීතාවක් තිබෙන සාහිත්‍යාංගයකි. බොහෝ ජාතක කතා මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ විත්ත සන්තානගත ගැටලු පිළිබඳ නිරූපිතය. ඒවායේ කිසියම් මනෝවිද්‍යාත්මක ස්වරූපයක් ඇත. අත්දැකීමේ පොදුභාවය නිසා අපට එයින් කිසියම් සහනභූතියක් ලැබිය හැකිය.

ජාතක කතා බුද්ධ ධර්මයේ හෝ බුද්ධ දේශනාවේ හෝ නොව බෞද්ධ සාහිත්‍යයේම උත්තමාංගයක් ලෙස කිව හැකිය. එබැවින් දේශීය විදේශීය විත්‍ර කාලාවේ පෝෂණයටද ජාතක කතා ලබා දුන් දායකත්වය අතිමහත්ය. භාරුත් ස්තූපයන්හි ජාතක කතා නිරූපණය කරන සිත්තම් ඇත. තවද අජන්තා සිත්තම්, සාංචි ස්තූප අතරද ඉන්දියාවේ විහාර නටඹුන් අතරද ශ්‍රී ලංකාවේද අතීතයේ පටන් වර්තමානය දක්වාම සිතුවම් කලාව ජාතක කතාවෙන් පෝෂණය වී ඇති බව මහාවංශය සාක්ෂි සපයනු ඇති මෙන්ම වර්තමාන විහාර ආශ්‍රිතව සිතුවම් වී ඇති ජාතක කතා සියැසින්ම දැක ගත හැකිය.

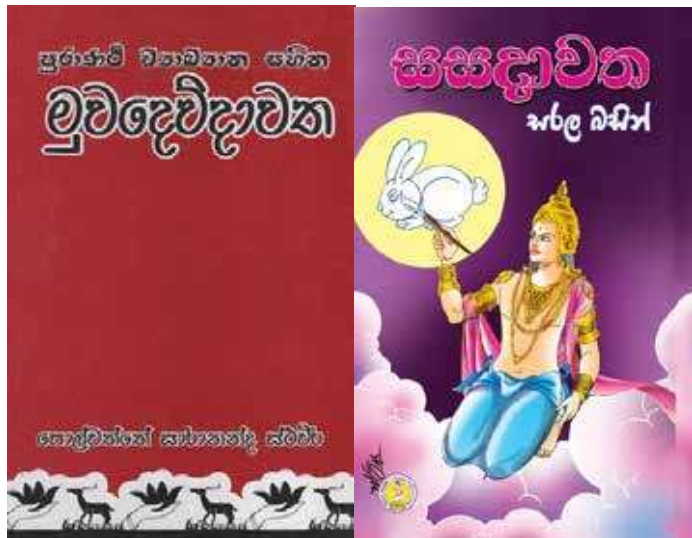
මීට අමතරව නූතන විවිධාකාර වූ සාහිත්‍යාංගයන්ට ජාතක කතා පාදක වී ඇති බව සත්‍යයකි. ළමා සාහිත්‍ය, කාටූන්, සිනමාව, උපමා, ප්‍රස්ථාව පිරුළු ආදී විවිධ වූ සාහිත්‍යාංගයන් ජාතක කතාවෙන් පෝෂණය වී ඇති බව ඉදිරියේදී සාකච්චා කරමු. මෙවැනි නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ක්‍රමයන්ට පරිවර්තනය වීමේ හැකියාව ප්‍රකට කරන්නේ එහි පවත්නා දියුණු සන්නිවේදනාර්ථ පද්ධතිය සහ සාහිත්‍යමය අගය නිසාය. මානව ජීවිතය විවරණය කිරීම, රසපූර්ණමය ගුණය, සර්වත්‍රිකභාවය, සමාජ උන්නතිය උදෙසා සාධුපදේශ පෙන්වීම, සදාචාර දර්ශනයක් ගොඩනැගීම, කලාත්මක වර්ත නිරූපණය, පාරමිතා සංකල්පය, රචනා ශෛලිය සහ භාෂාව, මනෝවිද්‍යාත්මක මෙන්ම ලෝක විෂය ඉක්මවන ගුණය යන ගුණාකාරයන් මෙහි සාහිත්‍යමය අගය වශයෙන් වැදගත් වේ.

ග්‍රන්ථයක් ලෙස වෙනම ගෙන රසවින්දන්, සාහිත්‍යය සමග මුසු කරමින් රසවින්දන් ජාතක කතා තුළ තිබෙන රසය හා වටිනාකම මිනිස් ජීවිත තුළට ගෙන එන ආලෝකය මෙතැකැයි කිව නොහැක. ඒ වටිනාකම එදා සමාජයටත්, නූතනයටත්, උදාවන හෙට දවසටත් එක ලෙසම විහිදී යන බවනම් නොඅනුමානය.

සාකච්ඡාව

ජාතක කතා පොත් වහන්සේ සිංහල බෞද්ධ ජනතාව අතර වන්දනීය ග්‍රන්ථයක් බවට පත්වී ඇත්තේ එහි ඇති වටිනාකම නිසාවෙනි. ඒ වටිනාකම නිසාම මෙම ග්‍රන්ථය අපේ ජීවිතවලට දැඩි ලෙස බද්ධ වී හමාරය. අපේ හෙළ සාහිත්‍යය වංශ කතාව දෙසට අවධානය යොමු කළ විට අනුරාධපුර මහනුවර යුගයන් පුරාවට අපේ සාහිත්‍යය තුළ බිහිවූ ගද්‍ය පද්‍ය කෘති සියල්ලකටම පාහේ ජාතක කතා පොත් වහන්සේගේ ආභාෂය කොතැනක හෝ තැනක ස්පර්ශ වී ඇති බව පෙනේ. ඇත්තෙන්ම ජාතක කතා පොත් වහන්සේ සිංහලයට පරිවර්තනය සිදුවන්නේ කුරුණෑගල යුගය තුළයි. එහෙත් අනුරාධපුර යුගයේ සිටම සාහිත්‍ය පොත පත ජාතක කතාවලින් පෝෂණය වී තිබීම එක්තරා පුද්ගල උපදවන කරුණකි.

අපේ හෙළ ජනයා තම ජීවිතය බුදු දහම සමඟ බද්ධ කර ගනිමින් ගමයි පන්සලයි වැවයි දාගැබයි සංකල්පය මත ඔවුන්ගේ ජීවිතය ගොඩනගාගෙන තිබුණි.

සවස් යාමයෙහි බණ මඬුවට එකතු වන ජනතාව බණ මඬුවෙහි දේශනා කළ බණ දහම් තුළින් ඔවුන්ගේ ජීවිතය සකසා ගන්නට හුරු විය. එම නිසා එදා අපේ ජාතක කතා තුළින් පෝෂණය වී බිහිවුණු සාහිත්‍යයේ මිහිරියාව මෙම පන්සලේ බණ මඬුව තුළින් ගැමි ජීවිත හරහා ඉතා සුන්දරව විහිදී යන්නට විය.

අනුරාධපුර යුගයේ රචිත සක්දාකව, අසක්දාකව,

පොළොන්නරු යුගයේ රචිත මුවදෙව්දාවත, සසදාවත මෙම පද්‍ය ග්‍රන්ථ එවක ජනතාවට අලුත් රසයක් මැවූ බවට කිසිදු සැකයක් නැත. බණ කතාවක් වුවත් අපුරු රසයකින් පද්‍යයෙන් ඇසෙද්දී ඒ රසය ජනතාවගේ ලේ ඇට මස් නහර පුරා යන්නට ඇත. සසදාව තුළින් සා කුලයක ඉපිදුණ අපේ බෝසතාණන් තම සිරුර ගිනි ගොඩකට පැන පූජා කොට එදා කළ දාන පාරමිතාව අපේ හෙළ ජනතාවට කවියෙන් ඇසෙද්දී දානය නම් උතුම් පුණ්‍ය කර්මයේ බල මහිමය හිතට කා වැදී දොහොත් මුදුන් තබා සාදුකාර දුන් බවටනම් කිසිදු සැකයක් නැත. එසේම මුවදෙව්දාවතේ එන මධ්‍යදේව ජාතකය සාමාන්‍යය ජනතාවට පමණක් නොව සමස්ථ දේශපාලන ලෝකයටම ඔසුවකි. දක්ෂ රාජ්‍ය පාලකයෙකු සතු නිහතමානී බව, බලයෙන් මත් නොවී ජීවිතයේ යථාර්තය දුටු පාලකයෙක්ගේ සැබෑම තත්වය කවියෙන් ගැයෙද්දී ඒ ප්‍රබල සිතිවිලි සිතට සියුම්ව දැනෙන්නට ඇත. මුවදෙව්දාවත එතරම්ම සොඳුරුව ලියැවී ඇත.

“අප මුනිදෙක් කලක් - රජසිරි පැමිණි යෙහෙන්
වෙසෙමින් ඉසනරක් දුටු කෙණෙහි ඉසිවෙස් රිස් වී” (මුවදෙව්දාවත: 6 පද්‍ය)

තම හිසේ නර කෙසක් දුටු දින සියලු රාජ්‍ය පවරා තපසට යන මධ්‍යදේව රජුගේ වර්තය බල ලෝභයෙන් අන්ධවූ සට කපට පාලක පන්තියට එදා අද හෙට කවරදාටත් ගෙන එන පණිවිඩය නම් අති විශිෂ්ටය. එසේම සියලු දේ අවසානය මරණය බව හිතේ තබාගෙන කටයුතු කරන මේ රජතුමා අවශ්‍ය සියළු කටයුතු පිළිවෙලකට සිදුකර කිසිදු පැතිකඩක අවුලක් නොවන ලෙස තම ජීවිතය කළමනාකරණය කරගෙන ඇති සැටි අපට අපේ ජීවිතවල සාර්ථකත්වයටද හොඳ මානසක් යැයි සිතේ. රසවත්ව පද්‍යයෙන් මෙවැනි සමාජ යථාර්තයන් ලිවීමට සිතීමම එවක කතුවරුන්ගේ තිබූ අති දක්ෂ බවට හොඳම සාක්ෂි බව පෙනේ.

පොළොන්නරු යුගයෙන් දඹදෙණි යුගයට ගිය විට අපට හෙළයේ මහා කාව්‍ය හමුවේ. එනම් කවිසිළුමිණයි. කලිකාල සාහිත්‍යය සර්වඥ පණ්ඩිතයන්ගේ කවිසිළුමිණ මහා කාව්‍ය ලක්ෂණ හා මුසු වී සර්ග තුළින් ගොඩනැගී ඇති සුන්දරතම පද්‍ය ග්‍රන්ථයකි. කුස ජාතකය මුල්කර ගනිමින් එක් පැත්තකින් ප්‍රේම කතාවකුත් තවත් පැත්තකින් අකුසල කර්මවල අති ප්‍රබල බව බලපාන ආකාරයත් මේ තුළින් විවරණය වෙයි. කුස යනු බෝසත් උපතක් වුවත් පෙර කරන ලද අකුසලයේ විපාකය ඔහුට විරූපි මුහුණක් සමඟින් කුස ආත්මයේ විදීමට සිදුවේ. රජ කුලයක ඉපදුනත් ඔහුට කලකම් පල දුන් ආකාරය මේ තුළින් වඩ වඩාත් රසවත්ව හදවතට සංවේගය මුසු කරමින් දනවන්නට සමත් වී ඇත. එසේම උතුම් ප්‍රේමයක ඇති සැබෑම ස්වරූපයද කුස වර්තය හරහා දනවන්නේ සංවේදී ලෙසය.

එසේම සසර පුරාවට බෝසතුන් වෙනුවෙන් පේවූ අපේ උතුම් ස්ත්‍රී රත්නය පබවත බවට කවිසිළුමිණ තුළ පත්වේ. සංසාරය පුරාවට එකම පිරිමියෙකු පතා සසර කෙළවර අමාමභ නිවන සොයා යන ගමනේ බෝසතුන්ට යෝධ සෙවනැල්ල වූ ඇය අපි කවුරුන් දන්නා යශෝධරාවයි. කවිසිළුමිණේ කුස ජාතකය තුළ පබාවතිය මුරණ්ඩු මානාධික සිත්‍රියක් ලෙසින් අපට මුණ ගැසුනත් කිසිම විටෙක ඇය කෙරෙහි නිමේශයකටවත් වෛරී සිතිවිල්ලක් ඇති නොවන්නේ සංසාරය පුරා ඇය කළ සෑම කැප කිරීමක්ම බෝසතුන්ගේ පාරමිතා පූරණය උදෙසා ශක්තියක් පිණිස හේතු වූ නිසාවෙනි.

“කුසජාතකය මහාකාව්‍යයක් සඳහා සකසාගැනීමේදී කවියාගේ අභිප්‍රාය වූයේ බෝසත් සිරිතක් කීමක් වුවත් එය බණ කතාවක ස්වරූපයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම නොවේ. ක්ෂත්‍රියන්ගේ ප්‍රේම වෘත්තාන්තයක් ශාඛිගාර රසය සේ පෝෂණය කරමින් ආරම්භයේහි සිට අවසානය දක්වා විකාසනයට පත් කිරීමය.”² (සිරිතිලකසිරි,2013)

කෙසේ වෙතත් කවිසිළුමිණ තුළින් සමස්ථ සමාජයට ගැඹුරු පණිවිඩයන් ඉතා සංයමයෙන් යුතුව ඉදිරිපත් කිරීමටත් කවියා වග බලාගෙන ඇති බව කිව යුතුය.

“තමා වරදස නො දිස්නේ - මෙරමා දොස් දිස්නේ
නුවන් බැහැර නහමත් තමා මුත් නොදක්නේ කීම” (කවිසිඵමිණ: 1 සර්ගය)

(අර්ථය-තමන්ගේ වරදින් බිඳකුඳු කෙනෙකුට නොපෙනෙන්නේය. අනුන්ගේ වැරදි පෙනෙන්නේමය (තම)අැස් බාහිර වටපිටාව දෙස බැලුවහොත් තමා හැර නොදකින්නේ කුමක්ද?)

දඹදෙණි යුගයෙන් පසු හමුවන කුරුණෑගල යුගය තුළයි අපේ ජාතක කතා පොත් වහන්සේ සිංහලට පරිවර්තනය වීම සිදු වන්නේ. මෙය අපේ ගද්‍ය සාහිත්‍යට ලැබුණු නව ප්‍රාණයක් සේය. විශේෂයෙන් උමන්දාව ජාතක කතා තුළින් අපට ලැබුණු වටිනාම ගද්‍ය ග්‍රන්ථයකි. නමුත් මෙම යුගයට පෙර යුගවල සිටම අපේ ගද්‍ය සාහිත්‍යද ජාතක කතාවල ඇසුර ලබා පෝෂණය වූ බව කිව යුතුම වේ.

‘ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයන්ගේ ඇසුර ලබමින් ලියැවුණු අමාවතුර, ධර්ම ප්‍රදීපිකාව, බුක්ඝරණ, දහම් සරණ, පූජාවලිය වැනි ගද්‍ය ග්‍රන්ථයන්හි ජාතක කතා රාශියක් කෙටි කොට දක්වා තිබේ...සද්ධර්මරත්නාවලියේ යම් යම් අවස්ථාවලදී ජාතක කතා උපමා වශයෙන් යොදා ගෙන ඇත. උපවංශයේ ජාතක කතා ප්‍රයෝජනයට ගෙන ඇත. ජාතක අටුවා ගැට පදය ජාතකටය කතාවේ ඇතැම් පදවලට අර්ථ දක්වා ඇත.’³

කුරුණෑගල යුගයේ රචිත උමන්දාව එසේත් නැතිනම් උම්මග්ගය, උම්මග්ග ජාතකය පාදක කරගනිමින් ලියැවුණු ගද්‍ය ග්‍රන්ථයකි. මහෝෂධ වර්තය ඔස්සේ පියවරෙන් පියවර කණින උම්මක් මෙන් මෙම කතාව අපුරු ආකාරයෙන් ගලා යන බව එය රස විදීමේදී වැටහෙයි. මෙහි එන මහෝෂධ පඬිතුමාගේ ප්‍රඥාව තුළින් දේශපාලනයේ සැබෑ තත්වය අමු අමුවේ හෙළිකර ඇතැයි කීම වැරදි නැත. එය එදා සමාජයට වඩා අද සමාජයට ගැළපේ. වර්ථමානයේ අපි අත්විඳින දේශපාලන වටපිටාව උමන්දාවේ බොහෝ කාරණා සමඟ හරි හරියට ගැළපෙන බව ඉතාමත් හොඳින් වැටහේ. බලය මත්තේ මරාගෙන මැරෙන සමාජයක් බලය නිසා දුක් විඳින පීඩිත පන්තියක්, බලය වෙනුවෙන් තමන්ගේකම තමන්ගේ අභිමානය පවා උකසට තබන පාලකයින්ගේ නිරූවන ඵලිපිටම උමන්දාව තුළින් විවරණය වේ.

කුරුණෑගල යුගයේ ජාතක කතා පොතේ සිංහල පරිවර්තනය සමඟ එහි බලපෑම වඩා හොඳින් කෝට්ටේ සාහිත්‍ය තුළින් පෙනෙන්නට විය. කෝට්ටේ යුගයේ බිහිවුණු කාව්‍යශේකරය හා ගුත්තිල කාව්‍ය ඇත්තෙන්ම අපේ පද්‍ය සාහිත්‍යයට ලැබුණු වටිනාම ග්‍රන්ථයන් වේ. ගුත්තිල කාව්‍ය මිහිරි චිතා වාදනයක් බඳුය. එදා අපේ බණ මඬුවේ මෙම ජාතක කතා තුළින් ලියැවුණු සොඳුරු පද්‍යන් ගැයෙද්දී එහි රසය

අපේ ජනතාවගේ ආධ්‍යාත්මයම ස්පර්ශ කරන්නට ඇති බවනම් නොඅනුමානය. ගුත්තිල කාව්‍ය ඒ සඳහා කදිම සාක්ෂියකි.

“රූ රැසේ අඳිනා ලෙසේ අත් ලෙල දිදි විදුලිය පබා
රන් රසේ එක් වන ලෙසේ වෙණ නාද නූපා තබන බා
කම්පසේ දෙන සර ලෙසේ දෙස බල බලා නෙතගින් සබා
මම් කෙසේ පවසම් එසේවර සුර ළඳුන් දුන් රඟ සු බා”

ගුත්තිල කාව්‍ය මිහිරි සරින් වැයෙද්දී ඒ තුළින් සමාජයට ලැබෙන පණිවිඩයන්ද රාශියකි. ගුරු සිසු බැඳීමේ වටිනාකම සහ සමාජයේ මිනිසුන්ගේ ක්‍රියා පටිපාටියේ තිබෙන යාචාර්‍යය සුක්ෂ්මව පදයෙන් පදයට කැටිකර ඇති අපූරුව වෑන්තෑවේ හිමියන්ගේ වියන් බව තුළින් අපූරුවට ඉස්මතුව ඇති බව පෙනේ.

“කොපමණ ගුණ කළත් - දුදනෝ නොවෙති යහපත්
කිරි දියෙහි දෙවියන් - අගුරු සුදු වන කලෙක් නම් නැත්”

මෙසේ කෝට්ටේ යුගයෙන් පසු උදාවන්නේ මහනුවර රාජධානි සමයයි. පද්‍ය සාහිත්‍ය දෙසට අවධානය යොමු කිරීමේදී මහනුවර යුගය සතු සුවිශේෂීත්වයක් ඇත. එනම් බොහෝ පද්‍ය කෘති සඳහා ජාතක කතා පදනම් වීමත් එම පද්‍ය බොහෝමයක් ජන කවි ආභාෂය ලබා තිබීමත්ය. වෙස්සන්තර ජාතක කාව්‍ය සහ යසෝදරාවත මේ සඳහා කදිම නිදසුන්ය. යසෝදරාවත හදවතේ ලේ නහර පුරා සංවේගය මුසු කරවන ගීයක් ලෙස ජනකවියා තුළින් බිහිවී ඇත. සෑම වචනයකම යසෝදරා වර්තයේ ඇති උත්තරීතර බවත් ඇයගේ තිබෙන ප්‍රේමයේ මිහිරියාවත් ලොවටම හඬගා කීමට සමත් වේ. දරුවා සමඟ තනිවූ ඇගේ වේදනාව කිසිම අවස්ථාවක වෛරයක් වන්නේ නැත. ඇය මුළු සංසාරයේම තමන්ගේ ජීවිතය බෝසතුන් සමඟ බෙදාගත් ආකාරය සිහි කරමින් වැළපෙන්නේ උතුරා යන ප්‍රේමයම ඇගේ ජීවිතයම වූ නිසාවෙනි. එය යසෝදරාවත පුරාම අපට දැනෙන කරුණකි.

“මුව ජාතියෙ වද පළමුව උපන් නේ
එම ජාතියෙ සිට මම නැරම එන්නේ
කොයි ජාතියෙ උපනත් මෙහෙසුන් වන් නේ
මේ ජාතියෙ ඇයි මා තනිකර යන් නේ” (යසෝදරාවත ,74 පද්‍ය)

මහනුවර යුගයේ රචනා වූ වෙස්සන්තර ජාතක කාව්‍යද ජන කවි ආභාෂය තුළින් වෙස්සන්තර ජාතකය පදනම් කොටගෙන රචනා වූ පද්‍ය ග්‍රන්ථයකි. මෙම පද්‍ය ග්‍රන්ථය ජාතක කතාවක් දේශනා කිරීමේදී බුදුරඳුන් විසින් අනුගමනය කළ රටාව අනුව යමින් රචනා වූ පද්‍ය ග්‍රන්ථයක් බව පෙනේ. සාමාන්‍යයෙන් ජාතක කතාවක් දේශනා කිරීමේදී අතීත කතාව, වර්ථමාන කතාව, සමෝධානය යන කොටස් තුළින් කතාව දේශනා කරනු ලැබේ. මෙම ලක්ෂණය වෙස්සන්තර ජාතක කාව්‍යය තුළින් මතුවී ඇති බව පෙනේ. මේ සඳහා කදිම නිදසුනක් මෙම කාව්‍යයෙහි අවසාන කොටසින් හෙළි කරගත හැකිය. මෙහි අවසන්

පද්‍යයන් “වෙසතුරු-මිඳි ආපසු ජයතුරු නුවරට පැමිණීම,පූර්වාපර සන්ධි ගැලපීම,පින් අනුමෝදන් කිරීම”ලෙසින් විහිද යයි. ඒ තුළ ජාතක කතාවක තිබෙන රසය දැනෙනවා යන්නට පහත කවිය සාක්ෂි සපයනු ඇත.

“ජාලිය කුමරු රාහුල නම් කුමරු වෙන් - ක්‍රිෂ්ණජනාවෝ සස්තේ උපුල් වෙන්
දන් දුන් එදා වෙස්සන්තර රජුන් මහත් - මම වේදැයි බුදු වූ වේ තිලෝ ගුරුන්”
(වෙස්සන්තර. කාව්‍ය,917 පද්‍ය)

මහනුවර යුගයේ භාෂාවේ සරලත්වය සමග ජනතාව තුළින්ම මෙසේ සොඳුරු කාව්‍යය ග්‍රන්ථ බිහිවීම එක්තරා ලෙසකට සාහිත්‍යයේ නව මානයක් ස්පර්ශ කිරීම යැයි සිතේ. කෙසේ වෙතත් බෞද්ධයන් ලෙස අපට බුදුන් වහන්සේ සහ අපේ නිර්මල බුදු දහම තරමටම අපේ ජාතක කතා පොත් වහන්සේද වටිනා බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. ජනක කතාවල ජීවත්වන ආත්මයන් ඒ ආත්මයන්ගේ ගති පැවතුම් හැසිරීම් මේ සියල්ලම ජන ජීවිතවලට බද්ධ වූයේ ජාතක කතා ඉහත පරිදි සාහිත්‍යය රසයෙන් පෝෂණය වී ගද්‍ය පද්‍ය ලෙසින් සාහිත්‍යය කෘති ලෙස බිහිවීම නිසාය. මේ සාහිත්‍යය තුළ ඇති ජාතක කතාවල මිහිරියාව එදා ජන සමාජය පමණක් නොව අදටත් අපේ ආධ්‍යාත්මය එක් නිමේශයකින් පුරවාලන්නට සමත් වන බවට කිසිදු තර්කයක් නැත. කෙසේ වෙතත් මේ සියල්ල අවසානයේ වැටහෙන එක් කරුණක් ඇත. එනම්, සිංහල බෞද්ධයන් ලෙස මෙවැනි උතුම් වටිනාකම් ලැබීමට තරම් අප බොහෝ වාසනාවන්ත බවය.

නූතන සිංහල ගද්‍ය සාහිත්‍යය හා කලාව සම්බන්ධයෙන් ද ජාතක කතා පොතෙන් ලැබුණු දායකත්වය අතිමහත්ය. ජාතක කතාව අසා රසවිඳීමට පමණක් සීමා වූ සුරංග නා කතා වෙසෙසක් ලෙස සැලකීම සුදුසු නොවේ. විශ්වාස කල නොහැකි සිදුවීම් හා ආශ්චර්යය අත්භූත චරිතයක් තිබූ පමණින් මේවා බැහැර කල යුතු නොවන බව මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ පෙන්වා දුන්හ.

“නූතන කෙටි කතාව හා නව කතාව බටහිරින් ණයට ගෙන මෙහි රෝපණය කරන ලද්දක් නොව එය අපගේ පැරණි කතා සාහිත්‍යයේ කාලීන පරිණාමය නිසා පහළ වුවකි.”⁴
(වික්‍රමසිංහ:1968))

වහල්ලු කෙටිකතා සංග්‍රහයේ ප්‍රස්තාවනාව, බණ කතා සාහිත්‍යය, ජාතක කතා විමසුම ආදි කෘතිවලින් ඔහු සිය අදහස සනාථ කිරීමට උත්සහ දරා ඇත. පැරණි සිංහල කෙටි කතාවේ ක්‍රම විකාසනයෙන් සිංහල කෙටි කතාව බිහි වූයේ යැයි වික්‍රමසිංහයන් පැවසුව ද ඔහු වැඩි උත්සහයක් ගෙන ඇත්තේ ජාතක කලාවේ පරිණාමයෙන් සිංහල කෙටි කතාව ප්‍රභවය වූ බැව් අවධාරණය කිරීමටය. එකී මතය සනාථ කිරීමට කෙටි කතා කලාවෙන්ම ඔහු උපහැරණ ද ගෙනහැර දක්වා ඇත.

කතා වස්තුව හෝ වස්තු බිජය අතින් සලකා බලන විට වර්තමානය කෙටි කතාවට බොහෝදුරට සමාන කතා පැරණි සිංහල ගද්‍ය ග්‍රන්ථවලින් දැකිය හැකිය. එහෙත් අභිප්‍රායන්,

විනයාසයත්, සන්දර්භයත් අතින් කෙටි කතාවලින් බොහෝදුරට ඇත්වෙයි. පන්සිය පනස් ජාතක පොතේ ඇති ඇතැම් ජාතක කතා බාහිර ස්වරූපයෙන් වර්තමාන කෙටි කතා කලාවට සමාන ලක්ෂණ ප්‍රකට කරයි. නමුත් සාමාන්‍ය ලක්ෂණ වලින් සහිත වුවද කෙටි කතාව වූ කලී සිංහල සාහිත්‍යයට ඇතුළු වූ නව සාහිත්‍යාංගයක් වන අතර එය තුළින් සාහිත්‍ය හා සමාජ සාරධර්ම පෝෂණයටත් දායක වූ ප්‍රධාන මෙවලම වූයේ ජාතක කතා පොත් වහන්සේ යන්න බව පුන පුනා කිව හැකි සිද්ධාන්තයකි.

ජාතක කතා පොතෙහි ආභාෂය කෙටි කතාව පෝෂණයට බලපෑවේ කෙසේද?

- බෞද්ධාගමික මුහුණුවරක් ජාතක වහන්සේගේ හා ඒ හා බැඳුණු සාහිත්‍යයේ අන්තර්ගතය ලෞකික ජීවන ප්‍රශ්න හා ගැටලු විවරණය කෙරෙහි යොමු වීම.
- සාහිත්‍යය රසවින්දනය කෙරෙහි යොමු වූ පාඨක පිරිසක් බිහිවීම.
- ග්‍රාම‍්‍ය කයෝර තත්වයක පැවැති සිංහල භාෂාව සුබනම‍්‍ය තත්වයකට පරිවර්තනය වීම.

ජාතක කතා පොතෙහි එන මෙම විශේෂ ගුණයන් හා පබැඳුමෙන් කෙටිකතාකරු එකී මග නවමු ආකාරයෙන් පාඨකයා අභිමුඛට ගෙන එන්නේ ඉතා අපූර්වත්වයෙන් ගැමි වදන් භාවිතය, සරල භාෂා රටාව, අත්හැක සිද්ධීන් හුවා දැක්වීම හා මානව චිත්ත වෛතසික විවරණය යන ජාතක කතා පොතේ එන ලක්ෂණ විදහාපාමිණි. නූතන ලෝකයට ද සාධුපදේශ සපයන තේමාවන් යොදාගනිමින් සමාජ සාරධර්ම පෝෂණයෙහි ලා කෙටි කතාකරු දරන ලද ප්‍රයත්නය ජාතක කතාකරුට නොදෙවෙති ය. (උදාහරණ, පෝයදා, වෛරොඬිය, වහල් වෙන්දේශිය, ප්‍රදීපාගාරය යට, වෙසක් පහන ආදී නව කතා පෙන්වාදිය හැක.)

එමෙන්ම විදේශීය වශයෙන් ගත් කල ගීද මෝපසාංගේ නිර්මාණ අතර මාලය හා නූල් කැල්ල යන කෙටි කතා ද ඇන්ටන් වෙකෝෆ්ගේ වන්කා හා බල්ලා සමඟ සරණ ලිය වැනි කෘති ද ජාතක කතා පොතේ ආභාෂයට පුළු හෝ සම්බන්ධයක් දක්වන බවට සැක නැත. එනම් මෝපසාංගේ නිර්මාණ අතර බොහෝදුරට අපට දැකගත හැක්කේ මධ්‍යම පන්තියේ සාරධර්ම හා වාරිත්‍ර විධි අවඥාවට ලක් කරමින් ලිය වී ඇති කෘති වන අතර මේවා එකල දෙස් විදෙස් ඕනෑම සමාජයකට හොඳ නරක ගුණ වගාවන්ගේ දියුණුවට සාධුපදේශ සපයන්නකි. මෙකී කරුණු එදා සමාජයට පමණක්ම සීමා නොවූ වර්තමානයට ද අනාගතයට ද සනාථන කරුණු සමුදායක් බවට සැක නැත.

ප්‍රථම සිංහල ඓතිහාසික නව කතා වශයෙන් බෙන්තොට ඇල්බට් සිල්වා ශූරීන් අතින් ලියවී ඇති විමලා, ආදර හසුන වැනි කෘතින් විමසීමේ දී ඒවා ජාතක පොතින් ආභාෂය ලද කෘති වශයෙන් සැලකිය හැකිය.

ජී.බී. සේනානායක ශූරීන් විසින් රචිත මේදා, වාරුමුඛ, වරදත්ත යන නවකතා ජාතක කතාවන්හි එන ඓතිහාසික කරුණු පදනම් කරගෙන රචනා කර ඇත. සිටු පවුල් හා සමාන කුටුම්භ පිලිබඳ සඳහන්වීම විශේෂයෙන්ම සඳහන් කල හැක.

එමෙන්ම ඩබ්ලිව්. ජී. සිල්වා ශූරීන් විසින් රචිත දෛවයෝගය, සුනේත්‍රා හෙවත් අවිචාර සමය, විජයබා කොල්ලය යන ඓතිහාසික නවකතාවල එන කතා වස්තූන් ලංකා ඉතිහාසය හා සම්බන්ධ කතා පුවාත්ති වුවත් එම කෘතීන්හි භාෂාව සකස් කර ගැනීමට ජාතික පොත ඉවහල් කර ගෙන ඇති ආකාරය පෙන්වාදිය හැක.

ජයසේන ජයකොඩි වැනි නවකතාකරුවන්ගේ උත්සාහයන් කැපී පෙනෙන අතර ඔහුගේ බුද්ධ චරිතය පසුබිම් කරගෙන රචනා කරගෙන ඇති අමාවැස්ස, ගෝතම ගීතය වැනි නවකතා සඳහා ද ජාතික පොතේ අභාෂය මැනවින් දිස්වෙන බව කිව යුතු ය.

මිනිවන් ජී. තිලකරත්න මහතා විසින් රචිත තෘෂ්ණාහරණ නවකතාවත් ඵදිරිවීර සරත්චන්ද්‍රයන්ගේ විලාසිතියකගේ ප්‍රේමය නම් වම්පු කාව්‍යයත් ජාතික පොතේ අභාෂය ලබමින් රචනා කරන ලද කෘතීන් බව පැහැදිලිය.

එමෙන්ම මෑත කාලීන යුගයේ සමන් වික්‍රමආරච්චි විසින් රචිත අප්පච්චි ඇවිත් නවකතාව තුළින් මනෝචිත්ත වෛතසික විචරණයක් තේමා කොට ගනුයේ උම්මග්ග ජාතිකයේ තේමාව හා සමාන ලක්ෂණ ප්‍රකට කරමිනි.

මේ අතර මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ ශූරීන් සිංහල සාහිත්‍යයෙහි පෝෂණය උදෙසා ජාතික කතාවෙන් ප්‍රබල මෙහෙයක් ඉටු වූ බව දැඩි ලෙස විශ්වස කළ අතර ඔහු තම නිර්මාණ සඳහා ජාතික පොතේ අභාෂය ලබාගත් බව ප්‍රකට කරුණකි.

“මනුෂ්‍යයෙකුට වසර සිය ගණනක් ජීවත් වීමෙන් ලැබියහැකි අත්දැකීම්වලට වඩා ජීවිතාවබෝධයක් ජාතික කතා පරිශීලනයෙන් ලැබිය හැකි.”⁵ (වික්‍රමසිංහ:1968)

ගද්‍ය සාහිත්‍යය පිළිබඳ විමසීමේ දී විදේශීය කෘති කෙරෙහි ද ජාතික කතා පොතේ අභාෂය ලබා ඇත. භාරතයේ ප්‍රචලිත,

- හිතෝපදේශය
- පංචතන්ත්‍රය
- රාමායනය
- මහාභාරතය
- අරාබි නිසොල්ලාසය,

ආදී කෘතිවල එන යම් යම් කතා අප ජාතික කතාවල ද දැකිය හැකිය. රාමායණයේ එන දසරත ජාතිකය මහා භාරතයේ එන දේව ධර්ම ජාතිකය සිංහලේ ඉතිහාසය කියවෙන සිංහයා පිළිබඳ ජනප්‍රවාදයට සමාන පදමානවක ජාතිකය ආදී මෙකී කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රකට මානව විද්‍යාඥයකු වන ඊස් ඩේවිඩ්ස් බටහිර සාහිත්‍යයේ ප්‍රකට ඊසෝප්ගේ උපමා කතාවලට ද, භාරතයේ විශ්ණුශර්මන්ගේ පංචතන්ත්‍රය, හිතෝපදේශයටද මුල් වී

ඇත්තේ ජාතික කතා බව කියයි. ජාතික කතා තරම් මනුෂ්‍ය වර්ගයා අතර පැතිර ගිය කතා සමූහයක් සොයා ගන්නට නොහැකි තරම්ය. දඹදිව පොදු මහජනතාව අතරින් බිහි වී ඔවුන්ගේ ඕනෑ එපාකම්, සිතූම් පැතුම්, රුචිඅරුචිකම් යනාදී හැගුම්වලට අනුව ජන ජීවිතය පිළිබිඹු කෙරෙමින් ඔවුන් අතර බොහෝ කලෙක සිට පැවැතෙමින් ආ කථාවලට විශේෂ ආකෘතියක් ගෙන දුන්නෝ බෞද්ධයෝය. ඒ කතාවලට බෞද්ධයන් දුන් ආකෘතිය ජාතික නමින් හැඳින්වීම සුදුසුය. (කේ.දිසානායක:2010)

ජාතික කතා කෙරෙහි අවධානය යොමු වූ තවත් අංශයකි නාට්‍යය. නාට්‍යය බිහිවීමට පෙර සිටම ජාතික කතා ඇසුරින් කිවිනළු රගඳැක්වීම එකල ගම්වල පැවතුණු සම්ප්‍රදායකි. අතීතයේ මනමේ හා සඳකිඳුරු වැනි නාට්‍යය එකල ගම්වල රංගනය වූ බවට සාක්ෂි සොයා ගන්නට අපහසු නැත. වෙස්සන්තර ජාතිකයේ සින්දු පොත නොහොත් වෙසතුරු නාඩගම වැනි නාඩගම් බිහි වන්නේ එක්දහස් අටසිය

ගණන්වල මාදම්පේ හෙන්ද්‍රික් ද අබෙප්‍ර රාජපක්ෂ වෛද්‍යනාථ මෙහි කතුවරයා බව කියවේ. කුස ජාතිකය ඇසුරින් තැනුණු කුස නාඩගමත් එකල රගඳැක්වී ඇත. එහි රචකයා ජෝන් මර්නියුස් පවුලස් පීරිස් සමරසිංහ වේ.

මෙලෙස ආරම්භ වූ නාඩගම් සාහිත්‍ය ජාතික කතා වඩාත් ගැඹුරින් නාට්‍යානෝචිතව වේදිකාවට ගෙන එන ලද්දේ ඒදිරිවීර සරත්චන්ද්‍රයන් ය. ඔහු විසින් රචිත මනමේ නාට්‍යය චුල්ල ධනුද්දර ජාතිකය පදනම්ව රචනා කරන ලද අතර එම කතා පුවතට වඩා මනමේ නාටකය වෙනස් වූයේ වරිත නාමයන්ගෙන් පමණි. මෙකී කතා දෙකින්ම සමාජයට එක් කරන ලද පණිවිඩය වූයේ ස්ත්‍රියක විසින් පතිව්‍රතා දහම රැකිය යුතු බවත් එසේ නොකිරීමෙන් අත්වන ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි දැනුවත් කරමින් සමාජ කාන්තාව යහමගෙහි යොමු කරලීමයි. මෙකී කරුණම ප්‍රකට කරන්නකි ගුණසේන ගලප්පත්ති නාට්‍ය රචකයාගේ ඡන්ත කින්නර ජාතිකය ඇසුරින් නිර්මාණය කරන ලද සඳකිඳුරු නාට්‍යය. මීට අමතරව වෙස්සන්තර ජාතිකය මත පදනම් වූ වෙස්සන්තර නාට්‍යය මගින් වෙස්සන්තර චරිතය හරහා දාන පාරමිතාවෙහි අගයත් , මන්ත්‍රී දේවියගේ චරිතය හරහා දුකේදීත් සැපතේදීත් පවුල හා එකට සිටීමේ වැදගත්කමත්, දරුවන් දෙදෙනා කෙරෙහි උතුරා යන මාතෘත්වයත්, නැන්දණිය හා පැවති යහපත් දිවි පෙවෙතත් විවරණය කෙරෙනුයේ සර්වකාලීන පවුල් කුටුම්භයන් හමුවේ යහපත් සාධුපදේශ රැසක් ශේෂ කරමිනි. එමෙන්ම මෙහි එන නොගැලපෙන විවාහයක් කර ගැනීමෙන් දිවියෙන් පවා සමූ ගන්නා යුවක බමුණා වැනි චරිත ද අද සමාජයේ අප අතරම සිටී. තවදුරටත් නාට්‍යය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී කුස ජාතිකය ඇසුරින් රචිත පබාවතී නාට්‍යය ද පැතිකඩවල් ගණනාවක් ඔස්සේ සමාජයට දෙනු ලබන

ආදර්ශ රැසකි. පබාවතී අහංකාර චරිතයක් ලෙස නිරූපිත ද ඇය වැඩිහිටි බසට කීකරු වූ යහපත් දියණියකි. තම සමාජය ඇයට මෙලෙස වංචා කිරීම ඇයට දරාගත නොහැක. එමනිසාම ඇය මානසිකව දුක් ගොන්නක් මැද අතරමං වූ රුමක් තරුණියකි. එමනිසාම ඇගේ මෙම හැසිරීම ප්‍රේක්ෂකයාට සර්ව සාධාරණ වන්නට ඇත. ධනය, බලය හමුවේ තම දරුවන් පවා බිල්ලට දෙන අද සමාජයේ වැඩිහිටි පරපුරට මෙය ඉතා අගනේය.

එදිරිවීර සරත්චන්ද්‍රයන්ගේ සේරිවාණිජ ජාතකය ඇසුරින් රචිත කදාවලලු නාට්‍යය සමාජය ගෙන යනුයේ වෙනත්ම පැතිකඩකටය. එනම් වෘත්තීමය වශයෙන් ගුණ ධර්ම අනුව කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම මෙමගින් හෙළි කරයි. වෙළඳාමේ දී ආචාර ධර්ම සුරැකීම ගැනත් යහපත් ගුණවත් වෙළෙන්දකු සතුවන ලක්ෂණත් එමගින් ඔහු අත්විඳින ආනිසංස හා සදාචාර විරෝධී කුට වෙළෙන්දන්ගේ ස්වභාවයත් එමගින් ඔවුන් අත්විඳින පිළිබඳ ප්‍රතිඵලත් මෙමගින් නිරූපිතය.

මීට අමතරව,

මහාචාර්ය එදිරිවීර සරත්චන්ද්‍ර.

- මහාසාර නාට්‍යය - මහාසාර ජාතකය.
- ලෝමහංස නාට්‍යය- ලෝමහංස ජාතකය.
- බවකඩතුරා නාට්‍යය - ස්වර්ණහංස ජාතකය.

ජෝන් ද සිල්වා.

- විධුර නාට්‍යය - විධුර ජාතකය.

ප්‍රනායසේන ගුණසිංහ.

- දික්තල කාලගෝල නාට්‍යය -උම්මග්ග ජාතකය.

මෙම සියලු නාට්‍යයන් අතුරින්ම අද සමාජයට ලබාදෙනුයේ සර්වකාලීන වූත් ආදර්ශයන් ය. මෙය ජාතක කතාකරුන් ,නාට්‍යය රචකයාත්, සමාජ ජනයාත් ලද ජයග්‍රහණයක් යන්න මා හැගී දෙයකි.

ජාතක කතා ඇසුරින් රචිත නූතන ගීත සාහිත්‍යක් ද අද වන විට ජනප්‍රිය වී පැවතීම ඉතා භාග්‍යසම්පන්නය. උදාහරණ වශයෙන්,

- 01 දසබලධාරී ගීතය - සඳකිදුරු ජාතකය.
- 02 අමරාදේවී ගීතය - උම්මග්ග ජාතකය.
- 03 ඔබ රූ සිරියෙන් - වුල්ල ධනුද්ධර ජාතකය.
- 04 වෙස්සන්තර බිසෝ - වෙස්සන්තර ජාතකය.

පෙත්වාදිය හැකිය.

ජාතක කතාව ළමා සාහිත්‍යයට බලපෑ ආකාරය විමසීමේ දී ජාතක කතා පොත හුදෙක් ළමුන් සඳහා රචනා කරන ලද්දක් නොවුව ද ඇතැම් රචකයන් සතුන් සම්බන්ධ කතා අලංකාර වික්‍ර සහිතව ලිහිල් වූ බසින් දෙබස් ඇතිව දරු පරපුරට පණිවිඩයක් ගතහැකි ආකාරයෙන් කුඩා පොත් නිර්මාණය කර ඇත.

සම්මෝදාන ජාතකය මත පදනම් වූ වටු කුරුල්ලාගේ කතාව හරහා නිරූපණය වන්නේ වැද්දා ඵලන ලද දැල සැවොම එක්ව රැගෙන ගොස් කටු දැලක පටලා තම ජීවිත බේරාගත් අතර පසුව එකිනෙකා බෙදී වී එසේ නොකොට ජීවිත අහිමි කරගත් වටුරැල්ලේ කතාවයි. මෙමගින් දරුවන්ට කියා දෙනුයේ එකමුතුකමේ අගයන් එය නොමැති වූ විට අත් විඳිමට සිදුවන අනිසි ප්‍රතිඵල පිළිබඳවත් ළමා මනසට කා වද්දයි. එමෙන් ම සත්තිකුම්භ ජාතකය මගින් රචිත ගිරව් දෙදෙනාගේ කතාව තුළින් ගෙන එන පණිවිඩය ඉතාමත් සර්වකාලීන ය. එනම් සොරුන්ගේ වාසස්ථානයට වැටුණු ගිරවා නපුරු වචන කියා දුෂ්ට ලෙස හැසිරීමත් අසපුවට වැටුණු ගිරවා යහපත් වචන කීමත් හරහා යහපත් පරිසරයෙන් යහපත් මිනිසෙකුත් අයහපත් පරිසරයෙන් අයහපත් මිනිසෙකුත් නිර්මාණය කරන බවට ලබා දෙන්නා වූ පණිවිඩය සර්වකාලීන ය.

මේ අනුව ජාතක කතා පොතෙන් අභාෂය ලබාගත් මෙවන් කතා හරහා මව්පිය දූදරු සෙනෙහස, මෙමත්‍රිය පැතිර වීම, මිතුරුකම, සිල්වත් වීම, කලගුණ සැලකීම, යහපත් වැඩ කිරීම යනාදී වශයෙන් බොහෝ ගුණ ධර්මයන් ළමායාගේ මනසට කාවද්දනු ඇත.

ගද්‍ය-පද්‍ය සාහිත්‍ය ඔස්සේ ජාතක කතා නිරූපණය පිළිබඳ තතු එසේ විමසන විට පැරණි දාශ්‍ය මාධ්‍යයන් ඔස්සේ ජාතක කතා නිරූපණය ආරම්භ වීම සිදු වූයේ කෙසේද යන්න ගැන සාකච්ඡා කිරීමේදී සිතුවම්කරණය සහ කැටයම්කරණය වැදගත්ය.

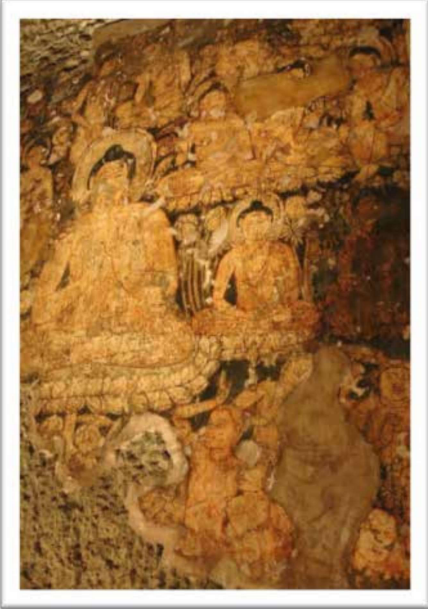
දඹදිව ක්‍රි.පූ. 03 වන ශත වර්ෂයේ නිමැවූ සාංචි ස්තූපයේ කැටයම්වල ජාතක කතා නිරූපණය වීම කදිම නිදසුනකි. සාංචි ස්තූපයේ තොරණ්ඩුවල ඇති කැටයම් අතර ඡද්දන්ත ජාතකය, වෙස්සන්තර ජාතකය, මහාකපි ජාතකය නිරූපිත කැටයම් දක්නට ඇත. ජනයා රසවිඳි ජනප්‍රිය ජාතක කතාවල වැදගත් කොටස් උගත්-නූගත් සියලු ජනතාවට වඩ වඩා ධාරණය කොට මතක තබා ගැනීමට මෙම කලා නිර්මාණ වැදගත් වන්නට ඇත. විශේෂයෙන් ම එනිසා වන්නට ඇත කාලයක් නොනැසී පවතින කැටයම් ශිල්පය ඔස්සේ ජාතක කතා තම නිර්මාණවලට හසුකර ඇත්තේ.

ලංකාවේ සීගිරි සිතුවම්වලට නෑකම් කියන ඉන්දියාවේ සුප්‍රකට අජන්තා ලෙන් සිතුවම්වලද ඡද්දන්ත ජාතකය, වෙස්සන්තර ජාතකය, මහාකපි ජාතකය නිරූපිත සිතුවම් දැකගත හැකිය.

ලංකාවෙහුත් ඉන්දියාවෙහුත් බැහැරව ජාතක කතා නිරූපිත කලා කෘති දක්නට ලැබෙන රටවල් අතර චීනයේ විහාර බිතුසිතුවම්වල ජාතක කතා නිරූපිත සිතුවම් ගත

හැකිය. ඒවගේම තමයි තායිවරුන්ගේ ජනප්‍රිය ම ජාතක කතාවවන මහ ඡන්ධම් ටෙන් නමින් හැඳින්වෙන වෙස්සන්තර ජාතකය තායිලන්තයේ විහාර බිතුසිතුවම්වල මුල් තැනක් ගෙන ඇත.

ජපානයේ මීරෝකු නමින් හැඳින්වෙන මතු බුදු වන මෙෙහි බෝසත් පිළිමයක් ක්වංනන් නමින් හැඳින්වෙන අවලෝකිතේශ්වර බෝසත් පිළිමයන් නිර්මාණය කිරීමේදී ගොයුම් බුදු බෝසත් වර්ත ලක්ෂණ දැක්වෙන ජාතක කතා පාදක කරගන්නා යැයි අපට නිගමනය කළ හැකිය.

‘ඇත පෙරදිග රටවලට බෞද්ධ ධර්මප්‍රචාරය සඳහා වැඩම කළ ධර්ම දූත ස්වාමීන් වහන්සේලා සේද රෙදිවල සිත්තම් කළ විත්‍ර රෝල් දඹදිව සිට රැගෙන ගිය බව පැවසෙනවා. මේ අනුවයි බෞද්ධ විත්‍ර සම්ප්‍රදාය මුලු ආසියාවේ නොයෙක් රටවල ප්‍රචාරය වුනේ. මෙලෙස රැගෙන ආ බෞද්ධ කතා අතර ජාතක කතාද තිබෙන්නට ඇතැයි අපට නිගමනය කළ හැකිය.’ (පෙරුමාදුර:2001)

කුරුණෑගල යුගයේ සිංහල ජාතක පොත බිහි වීමටත් ප්‍රථමව සිංහල සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වගේම සිතුවම්කරණයේත් කැටයම්කරණයේත් මේ ජාතක කතා නිර්මාණ වී ඇත. පොළොන්නරුවේ තිවංක පිළිමගෙහි ඇති සිතුවම්වල මුගපක්ඛ ජාතකය, චුල්ලපදුම ජාතකය, මෙෙහි බල ජාතකය නිරූපණය වීම සාක්ෂි ලෙස දැක්විය හැකිය.

සිංහල සාහිත්‍යයේ ගද්‍යයෙන් සහ පද්‍යයෙන් නිරූපිත ජාතක කතා කෙතරම් සාර්ථකව සිංහල කලා නිර්මාණවලට යෙදී ඇත්දැයි අපට වටහා ගැනීමට සිංහල ජාතක පොත බිහිවීමට ප්‍රථම නිර්මාණය වූ ජාතක කතා නිරූපිත සිතුවම් උපකාර වේ.

ක්‍රි.ව.01 වන සියවසේ දුටුගැමුණු රජතුමා රුවන්වැලි දාගැබේ ධාතු ගර්භයේ ජාතක කතා සිත්තම් කළ බවට මහාවංශය සාක්ෂි දරනවා. ඇත.

පස්වන සියවසේ පාහියන් හිමි ලංකාවට වැඩි කාලයේ බෝධිසත්වයන්ගේ පූර්ව චරිත 500ක් නිරූපිත සිතුවම් රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ඇතිව මහජනතාවට ප්‍රදර්ශනය කළ බව සඳහන්වනවා. මේ පිළිබඳව හෙළිවන තවත් කාරණයක් නම් ඒ කාලය වන විට සමාජයේ බහුතරක් ජනතාව උගතුන් නොවූ නිසා හුදී ජන පහන් සංවේගයට සිතුවම් කලාව මාධ්‍යක් කොට ගත් බවයි.

ක්‍රි.ව.01 වන සියවසේ වට්ටගාමිණී අභය රජු විසින් ඉදි කොට ඇති ලෙන් පහකින් සමන්විත රන්ගිරි දඹුලු විහාර සිතුවම්වලද ජාතක කතා තේමා කොට ගත් සිතුවම් දක්නට ඇත.

මහනුවර යුගයට අයත් දෙගල්දොරුව විහාරයේ වෙස්සන්තර ජාතකය දැක්වෙන සිතුවම නීලගම්පාත බණ්ඩා නම් සිත්තරෙකු විසින්ද සුතසෝම ජාතකය දැක්වෙන සිතුවම කොස්වත්තේ හීතර නයිදේ නම් සිත්තරෙකු විසින්ද ඇඳ ඇති බව කියවේ.

මෙම සිතුවම් ශිල්පීන්ගේ නම් සඳහන් වන විටත් හුදි ගැමි සුවඳ එක්ක බැඳුණු ගමයි පන්සලයි වැවයි දාගැබයි කෙතයි යන සංකල්පය මතක් කර දේ. තම ගමේ විහාරස්ථානයේ බිත්ති පුරා ඇඳ ඇති සිතුවම් බලා ගැමියන් රසවින්දනයක් ලබන්නට ඇත. එපමණක් නොව ජාතක කතාවලින් නිරූපිත කතා බලා බෝසත් චරිතය

(දෙගල්දොරුව රජමහාවිහාර විහාර) srilankaview.com

ගැන භක්තියෙන් ඔද වැඩෙන්නටද ඇත. කෙසේ නමුත් එහි සුවිශේෂී කරුණ වන්නේ ධර්මඵලාවබෝධ ශක්‍යතාවක් නොමැති මේ හුදි ජනයා අකුසලින් බැහැර කර කුසලයෙහි යෙදවීමට ජාතක කතා සිතුවම් අනුබලයක් වීමයි.

මේ අනුව බලන විට සාහිත්‍යකරුවන් ජාතක කතා උපයුත්ත කොට ගද්‍ය-පද්‍ය පබඳිනන්නටවිණි. විත්‍ර ශිල්පීන් ඒවා උපයෝගී කොට ජාතක කතාවන්හි වැදගත් අවස්ථා සිතුවමට නගන්නටවිණි. නාට්‍යාදී කලාකරුවන් එම සිතුවම් දෙස බලා තම නිර්මාණවල එන චරිත, ඇඳුම්-ආයින්තම් ආදිය සකසා ගන්නටවිණි. එසේ නම් සාහිත්‍යත් කලාවත් එකිනෙක පෝෂණය වෙමින් ඓතිහාසිකව බැඳී පවතින බව දෙස්-විදෙස් විත්‍ර කැටයම් කලාව ඔස්සේ අපට නිගමනය කළ හැකිය.

සිනමාව නම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ යථාව සංවේදනා පුර්වකවත් සුක්ෂමතාවෙන් යුතුවත් නිරූපණය කරන ලලිත කලාවකි. සාහිත්‍ය හා සිනමාව අතර අවයෝජනීය සම්බන්ධතාව ආරම්භ වන්නේ සිනමා කලාවේ පියා යන විරුදාවලියෙන් හැඳින්වෙන ග්‍රීෆිත් ගෙන්ය. මෙහිදී බුදු දහමේ පණිවිඩය ලොවට ගෙනයාමට සහ ඒ තුළින් විශ්වීය සමාජය සාරධර්ම තුළින් පෝෂණය කිරීමට ද ජාතක කතා තුළින් පෝෂණය වූ සිනමාවන්ට හැකි විය. සිනමාවේ ප්‍රකාශන රීතීන් හා සෞන්දර්යාත්මක විධි කෙරෙහි ප්‍රබල බලපෑමක් කළ සාහිත්‍ය කෘතියක් ලෙසද පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ හඳුන්වාදිය හැකිය. එබැවින් ජාතක පොත් වහන්සේගේ එන බෝසත් චරිතය හුවා දක්වන්නා වූ ජාතක කතා තුළින් සහ එයින් ලබා දෙන්නා වූ සාධුපදේශයන්ගෙන් දෙස් විදෙස් සිනමාව පෝෂණය වූ බව නොරහසකි. දේශීය වශයෙන් ගැනීමේදී කේ.ඩබ්.පෙරේරා මහතා “සේරුවාණිජ ජාතකය” නූතන වර්තමානයට ගෙන එමින් “බංගලි වළලු” නමින් අධ්‍යක්ෂණණය කළ සිනමාව තණ්හාවේ ආදිනව කියාපාන්නකි. 1966 වසරේ තිරගත වූ “වෙසතුරු සිරිත” චිත්‍රපටයට පාදක වී ඇත්තේ “වෙස්සන්තර ජාතකය” යි. ලංකාවේ තෙවන වෛවර්ණ සිනමා පටයද මෙයයි. වාණිජමය වශයෙන් අසාර්ථක වුවද කලාත්මක ලක්ෂණ රාශියක් මෙහි අන්තර්ගතය. මහාචාර්ය තිලක් රත්නකාරයන් මේ සඳහා තිරනාටක රචනය සහ දෙබස් නිර්මාණය කරන්නේ වෙස්සන්තර ජාතකයේ එන චරිතයන්ට පන පොවමිත්ය. මේ තුළින් බෝසතුන්ගේ දාන පාරමිතාව, දාරක ප්‍රේමය ආදී සාධුපදේශයන් පිළිඹිබු වේ. තවද 2012 වසරේ සුනිල් ආරියරත්නයන් අධ්‍යක්ෂණණය කළ “කුස පබා” චිත්‍රපටය උදෙසා පාදක වූයේ “කුස ජාතකය” යි. ප්‍රේමය, විරහව, වංචනිකත්වය මෙන්ම කුසලාකුසලයේ ආදිනවත් මේ තුළින් ගම්‍ය වේ. “සාම ජාතකය” පදනම් කරගත් “සාම කුමාරයාගේ කතාව” සිනමා නිර්මාණය නිෂාන්ත සෙනවිරත්නයන් අධ්‍යක්ෂණණය කර ඇත. මව්පියන්ට තමන්ගේ දරුවන් කෙරෙහි සංවේදී වන්නටත්, මව්පියන්ට සැලකීමේ ආනිශංස දරුවන්ට අවබෝධ කර දීමටත්, පරිසරයට ආදරය කරන්නට කියන පණිවිඩය ලබාදීමටත් දෙස් විදෙස් සියලු දරුවන්ට ආශක්ත කිරීමේ අරමුණින් මෙම නිර්මාණය සිදු කලා යැයි එතුමා පුවත්පතක් සඳහා අදහස් ප්‍රකාශ කර ඇත.

ජාතක කතාවේ නාමයෙන්ම ප්‍රේක්ෂකයා අතරට නොපැමිණියත් ජාතක පොත්

වහන්සේගෙන් ලබා දෙන්නා වූ සාධුපදේශයන් සහ අවස්ථා, චරිත නිරූපණයන්ගෙන් ද පෝෂණය වූ දේශීය විදේශීය සිනමාවන් බොහෝය. “හුලවාලි” චිත්‍රපටයේ ධාරාගේ බිරිඳ සුභා, ධාරාගේ පොරවා පහරින් ඇඳ වැටුණු බිබිලෙ ඇත්තන්ව වැළඳ ගෙන ධාරාට සාප කරමින් වැළපෙන්නේ වන්නකින්තර ජාතකයේ බුන්මදන්තරජුගේ හී පහරින් ඇඳ වැටුණු කිඳුරා වැළඳ ගෙන රජුට සාප කරමින් කිඳුරිය වැළපෙන අවස්ථාව සිහිකරවමිත්ය. තවද “ධර්ම යුද්ධය” නම් සිනමාව දකුණු ඉන්දියාවෙන් ඇරඹී උතුරු ඉන්දියාවත් සහභාගි

වූ වික්‍රපටයක ලාංකික පිටපතකි. දැරියක් නාන කාමරයේ නිරුවතීන් ස්නානය කරන ආකාරය තම සෙලියුලර් දුරකතනයෙන් කැමරා කරගන්නා තරුණයෙකු එය අන්තර්ජාලයට මුදා නොහැරීම සඳහා දැරියගෙන් ලිංගික අල්ලස් ඉල්ලයි. මුදල් බලය, නීතියේ බලය ආදිය මත දේශය, කාලය, දීපය යනාදී වෙනස්කම් ඉක්මවා මෙවන් විපත්තිකාරක වර්ත මූලින්ම එන්නේ ජාතක පොත් වහන්සේ තුළින්ය. අන්ධභූත ජාතකය එහිලා කදිම නිදසුනකි. කාමය, ලිංගිකත්වය යනාදියෙන් උමතු වූවන් අනෙකුන්ට ගෙන එන විපත්තිකාරක තුළින් තමාද පිරිහෙන බව අසාතමන්ත, ධර්මපාල, උම්මග්ග වැනි ජාතක කතා තුළින් පිළිඹිබු වේ. මෙම අන්දකීමම රැගත් ඉන්දියාවේ විවිධ භාෂාවන්ට පරිවර්තිත “චූෂාමි” වික්‍රපටය තුළින් ලබාදෙන්නේද යථෝක්ත සාධූපදේශයමය. එසේම මලයාලම් සිනමාවේ “The great

father” නමින් තවත් සිනමා පටයක් ඉහත පරමාදර්ශයම සපයයි. එසේම සෝමරත්න බාලසූරිය අධ්‍යක්ෂණය කරන “සූරිය අරණ” වික්‍රපටය “සත්තිකුමභ ජාතකය” ලබාදෙන පණිවිඩය සපයයි. මේ ආකාරයට විශ්වීය සිනමාව ජාතක පොතෙන් පෝෂණය වී ඇති ආකාරය පෙන්වාදිය හැකිය.

මිලගට ජාතක කතාව තුළින් කාටූන් පොෂණය වූ ආකාරය සාකච්චා කළ හැකිය. අව්‍යාජත්වයේ හා සුන්දරත්වයේ විශ්වමය සංකේතය වශයෙන් ළමයා හඳුනාගත හැකිය. කාටූන් යනු අව්‍යාජ ළමා මනස තුළ ව්‍යාජ ප්‍රතිරූප සකසනු වස් වර්තමානය වනවිට වේගයෙන් ව්‍යාප්තවන ජනප්‍රිය වැඩසටහන් විශේෂයකි. මෙම කාටූන් කලාව තුළ ළමා ජීවිත තුළට සමීප ජාතක කතා ඇසුරු කරගනිමින් කාටූන් නිර්මාණය වී ඇත. මෙමග

ින් ඉදිරිපත් කරන්නා වූ තේමාවන් ළමයාගේ ජීවිතයට නව අන්දකීමකි. ඔවුන් ඒ තුළින් එම වර්ත අනුකරණයට පෙළඹේ. ඒ තුළින් තමාට රූවි වූ වර්තයන් ආරූඪ කරගනිමින් ඔවුන් තම හැසිරීම සකස් කර ගනු ලබයි. නන්දිවිසාල ජාතකය, තිත්තිර ජාතකය, සත්තිකුමභ ජාතකය මෙන්ම තවත් එවැනි ජාතක කතා බොහෝමයක් කාටූන් ලෙස නිර්මාණය කර ඇත. කාටූන් අතිශය නිර්මාණශීලී ප්‍රකාශන මාධ්‍යයකි. විශේෂයෙන් මේ තුළින් ළමයාට වඩාත් සමීප වන ලෙස රූපරාමු සහ භාෂා මාධ්‍ය උපයෝගී කරගෙන ඇත. ජාතක කතා ඔස්සේ කාටූන් කලාව පෝෂණය වීම තුළින් ළමා මනසේ වර්ධනයට සහ සිතුවිලි සංවර්ධනය කරන බව කිව හැකිය.

නිගමනය

ජාතික කතා විශ්ව සාහිත්‍ය කෘතියක් ලෙස සම්භාවනාවට පොත් වී ඇත්තේ මනුෂ්‍යත්වය විවරණය කෙරෙන පුරුෂාර්ථයන් ඉස්මතු කොට දක්වන හුදු විනෝදාස්වාදය පමණක් නොව ජීවිතයක සාධනීය ලක්ෂණ ප්‍රකට කරන උසස් සාහිත්‍ය රසභාවයන්ගෙන් අනුන ග්‍රන්ථ රත්නයක් නිසයි. ජාතික කතා දේශනාවේ පරමාර්ථය පශ්චාත්තන ජනතාවගේ සාරධර්ම වර්ධනයයි. බෝසත් චරිතය හුවා දක්වමින් ගුණ දහමින් පරිපූර්ණ ආදර්ශ සම්පන්න ධර්මිෂ්ඨ සමාජයක් ගොඩනැගීමෙන් මනුෂ්‍ය සංහතියටත් සත්ව ප්‍රජාවටත් පරිසරයටත් යහපතක් ශාන්තියක් ඇතිකරවීම ජාතික කතා කරුවාගේ අභිප්‍රායයි. සාහිත්‍යයේ පරමාර්ථය වන්නේද පාඨකයා, සහාදයා ආනන්දයෙන් ප්‍රඥාව කරා ගෙන යෑමයි. එකී කර්තව්‍යයේ සාර්ථකත්වය උදෙසා සාහිත්‍ය රසයෙන් අනුන විශිෂ්ටතම සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් දෙස් විදෙස් සාහිත්‍යකරුවන් ජාතික කතා පොත් වහන්සේ හඳුනාගෙන ඇති බව කිව හැකිය. විශ්වීය ජනතාවගේ සහායත්වයත් බුද්ධි විකාශනයත් නිශ්චය කිරීමට විවිධ සාහිත්‍යාංගයන්ට ජාතික කතා පොත් වහන්සේ මුදුන්මල්කඩකි.

ජාතික කතා වලට විෂය වන අනභුතීන් පොදු මානව සමාජයට හෝ ලෝක විෂයට ගෝචර වන්නා වූ විශ්ව සත්‍ය වේ. ඒවා සර්වකාලීන, සර්වභෞමික, සාරාර්ථ පද්ධතියක් වශයෙන් ඇගයීමට ලක්වන්නේ එනිසාය. ජාතික කතාකරුවා ප්‍රඥාව, අධිෂ්ඨානය, චීර්ය, තණ්හාව, අනිත්‍ය ආදී මුඛ්‍ය අනුභූතීන් කතන්දරයක් ලෙස සංවිධානය කොට ඉදිරිපත් කරයි. ඒ සඳහා නිර්මාණකරුවාගේ පරිකල්පන ශක්තිය, ප්‍රතිභාව, ව්‍යුත්පත්තිය, ජීවන දර්ශනය ආදිය හේතු වෙයි. මෙය නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් ලෙස විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ ගොඩනැගෙන්නේ එනිසාය. ඒ සඳහා භාෂාවේ පවත්නා අලංකාරාත්මක ප්‍රකාශන ප්‍රයෝග උපයෝගී කරගනිමින් අපූර්ව නිර්මාණ ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණය වී ඇත. පසුකාලීනව භාෂාත්මක ක්‍රමයන්ට අමතරව ශ්‍රව්‍යදාශ්‍ය මාධ්‍යයන්ට ද පරිවර්තනය වෙමින් චිත්‍ර, මූර්ති, කැටයම්, නාට්‍ය, නර්තන, ගීත, ඔපෙරා, චිත්‍රපට, ටෙලිනාට්‍ය, කාටූන්, ගුවන්විදුලි නාට්‍ය ආදී විවිධ නිර්මාණාත්මක සන්නිවේදන ක්‍රමයන්ට පරිවර්තනය වීමේ හැකියාව ප්‍රකට කරන්නේ එහි ඇති දියුණු සන්නිවේදනාර්ථ පද්ධතිය නිසාය. ඒවා කවර වූ කාලයකට, භූමියකට වුවත් ගැලපෙන පරිදි යොදාගත හැකි පොදු ගුණාකාරයන්ගෙන් යුක්ත වෙයි. ජාතික ආකෘතිය තුළ භාවිත සන්දර්භයන් ඕනෑම නිර්මාණයකට පරිවර්තනය කිරීමේ හැකියාවකින් යුක්තය. ලෝකය කෙතරම් සංකීර්ණ වුවත්, තාක්ෂණිකරණය වුවත් ජාතික කතා පොත මගින් ඒ සියලු තත්වයන් විග්‍රහ කිරීමටත් අවලෝකනය කිරීමටත්, පරමාදර්ශ සම්පාදනයටත් දෘෂ්ටියක් නිර්මාණය කරයි. එකී උසස් ගුණය හේතුවෙන් ජාතික පොත් වහන්සේ විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ විශ්ව සාහිත්‍යම පෝෂණය කරමින් විශ්වීය සමාජ සංවර්ධනයට දායක වූ බව යථෝක්ත කරුණු සාකච්චා කිරීම තුළින් නිගමනය කළ හැකිය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

කුලසූරිය, ආනන්ද, සිංහල සාහිත්‍ය 4,(1997) විසිදුණු ප්‍රකාශකයෝ, බොරැස්ගමුව
ජාතකට්ඨ කථා, සිංහල පරිවර්තනය, බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය ප්‍රකාශනය
ජයතිලක,ඩී.බී,(1956), සිංහල සාහිත්‍ය ලිපි, ගොඩගේ සහෝදරයෝ ප්‍රකාශනය
තිලකරත්න, මිණිවන් පී., සම්භාව්‍ය සිංහල සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදාය හා පොදුජන රුවිය,(1984) ගොඩගේ
සහෝදරයෝ ප්‍රකාශනය

දිගන්වෙල, තිලකරත්න (2006) විත්‍ර කලා ඉතිහාසය, වාසනා ප්‍රකාශකයෝ
දිසානායක, වසන්ත කේ,(2010) සම්භාව්‍ය සිංහල ගද්‍ය සාහිත්‍ය, තෙත්විත් ප්‍රකාශකයෝ
මුනිදාස, කුමාරතුංග(සංස්), (2020)උම්මග්ග ජාතකය, ඇම්.ඩී.ගුණසේන සමාගම

The Journal of Language and Culture Vol. 1, Issue I, December 2021

වික්‍රමසිංහ,මාර්ටින්(1968), ජාතක කතා විමසුම, සරස ප්‍රකාශනය)
වික්‍රමසිංහ,මාර්ටින්(1945), සිංහල සාහිත්‍ය ලිපි, ගොඩගේ සහෝදරයෝ ප්‍රකාශනය
වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්, (2011) සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම, සරස ප්‍රකාශනය
සද්ධර්මරත්නාවලිය, (ප්‍රථම භාගය),(1998) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම
සන්නස්ගල, පුඤ්චිබණ්ඩාර,(2013) සිංහල සාහිත්‍ය වංශය, ගොඩගේ සහෝදරයෝ ප්‍රකාශනය
සුරවීර ඒ.වී., (2008) සිංහල සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදාය,ගොඩගේ සහෝදරයෝ ප්‍රකාශනය
සේනානායක, රංජිත්, (2008) සම්භාව්‍ය සිංහල ගද්‍ය කාව්‍ය, නිව් ප්‍රින්ටර්ස් මාතර
ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය,කුරුණෑගල,(2008) වයඹ පළාත් සභාව ප්‍රකාශනය

ලිපි

කුරුණෑගල සාහිත්‍ය සම්මේලන දේශන අංක 2 (1965)
සාහිත්‍ය, දඹදෙණි කලාපය, 1958, අරුණ ප්‍රකාශන